

ข้อมูลปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้จัดทำข้อมูลปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศ และต้นทุนการขนส่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีแนวทางการศึกษาและผลการศึกษา ดังนี้

๑. แนวทางการศึกษา

๑) การคัดเลือกสินค้าเพื่อเป็นตัวแทนที่ครอบคลุมการขนส่งสินค้าทั้งประเทศ ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลนำเข้าและส่งออกสินค้าของกระทรวงพาณิชย์ และ (๒) ข้อมูลการขนส่งสินค้าภายในประเทศของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (ศทท.สปค.) ซึ่งนำมาเป็นตัวแทนจำนวน ๘ กลุ่มสินค้า (๑๘๐ ชนิดสินค้า) ได้แก่

การคัดเลือกสินค้า ๑๘๐ ชนิดสินค้า	
กลุ่มที่ ๑ สินค้าเกษตรกรรม	กลุ่มที่ ๕ สินค้าอุตสาหกรรม
กลุ่มที่ ๒ สินค้าประมง	กลุ่มที่ ๖ สินค้าแร่และเชื้อเพลิง
กลุ่มที่ ๓ สินค้าปศุสัตว์	กลุ่มที่ ๗ สินค้าผ่านแดน
กลุ่มที่ ๔ สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	กลุ่มที่ ๘ สินค้าสำหรับการขนส่งในประเทศ

๒) การวิเคราะห์ปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศ ปี ๒๕๕๙ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจปริมาณการขนส่งสินค้าต้นทาง-ปลายทาง (Origin-Destination : OD) ของจำนวน ๑๘๐ สินค้าปี ๒๕๕๖ ร่วมกับตัวเลขการคาดการณ์ดัชนีผู้ผลิต (PPI) รายการกลุ่มสินค้าของกระทรวงพาณิชย์ ณ สถานะปี ๒๕๕๙ ซึ่งได้แสดงดัชนีผู้ผลิตที่ได้จัดทำขึ้นใหม่เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยใช้ฐาน ๒๕๕๓ เท่ากับ ๑๐๐ (แทนปีฐานเดิมเมื่อปี ๒๕๔๘) และดัชนีผู้ผลิตรายการกลุ่มสินค้าปี ๒๕๕๙ ที่ได้จัดแบ่งขึ้นใหม่เป็น (๑) ดัชนีผลผลิตเกษตรกรรม (๒) ดัชนีผลิตภัณฑ์จากเหมือง และ (๓) ดัชนีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทั้งนี้ ดัชนีผู้ผลิตดังกล่าวจะนำไปเป็นตัวแปรประกอบการประมาณการปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศ ปี ๒๕๕๙ ด้วยแบบจำลองระดับประเทศ (National Model: NAM)

๓) การวิเคราะห์ต้นทุนการขนส่งสินค้าตามรูปแบบการขนส่งสินค้า ด้วยวิธีการ “ราคาค่าใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้นของการขนส่งสินค้า (Consumer Price Index)” และตรวจสอบด้วยวิธีการ “การคำนวณต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing)” ผลการวิเคราะห์ต้นทุนที่ได้จะสะท้อนค่าใช้จ่ายจริงของภาคการขนส่งสินค้า (Transportation Price) ในภาคอุตสาหกรรม

๔) การวิเคราะห์และการประมาณการการขนส่งสินค้าภายในประเทศปี ๒๕๕๙ ได้วิเคราะห์ (๑) ข้อมูลการขนส่งสินค้าภายในประเทศของแต่ละรูปแบบการขนส่งจากแบบจำลอง NAM ณ ปี ๒๕๕๙ โดยได้เปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสำรวจสินค้าจำนวน ๑๘๐ ชนิดสินค้า ภายใต้โครงการศึกษาพัฒนาปรับปรุงบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูล ข้อเสนอแนะและแบบจำลอง เพื่อบูรณาการพัฒนาระบบการขนส่งและจราจรการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและระบบโลจิสติกส์ (TDL II) (ปี ๒๕๕๘) (๒) ข้อมูลของ ศทท.สปค. เพื่อวิเคราะห์และประมาณการข้อมูลการขนส่งสินค้าภายในประเทศในปี ๒๕๕๙ (หน่วย: ล้านตัน-กิโลเมตร) และต้นทุนการขนส่งสินค้าเฉลี่ย (หน่วย: บาท/ตัน-กิโลเมตร) ในปี ๒๕๕๙

๒. การวิเคราะห์และการประมาณการการขนส่งสินค้าภายในประเทศ

ผลการวิเคราะห์ประมาณการการขนส่งสินค้าภายในประเทศ ปี ๒๕๕๙ ตามการประมาณการและตามข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังปี ๒๕๕๙ สรุปดังนี้

ตารางที่ ๑ ปริมาณการปริมาณการขนส่งสินค้า การขนส่งสินค้าภายในประเทศ และต้นทุนการขนส่งสินค้า
จำแนกตามรูปแบบการขนส่งสินค้า ปี ๒๕๕๙^๑

รูปแบบ การขนส่ง	ปี ๒๕๕๙ ^๑				
	ปริมาณการขนส่ง (ล้านตันต่อปี)	สัดส่วน ปริมาณการขนส่ง (ร้อยละ)	การขนส่ง ภายในประเทศ (ล้านตัน- กิโลเมตร)	สัดส่วน การขนส่ง ภายในประเทศ (ร้อยละ)	ต้นทุนการขนส่ง (บาท/ตัน- กิโลเมตร)
ทางถนน	๗๐๖.๕๔๓	๘๖.๙๔	๒๒๙,๖๐๐	๙๒.๒๐	๒.๑๒
ทางราง	๑๑.๖๓๒	๑.๔๓	๒,๖๗๐	๑.๐๗	๐.๙๕
ทางน้ำ	๙๔.๓๙๑	๑๑.๖๑	๑๖,๖๗๑	๖.๖๙	๐.๖๕
ทางอากาศ	๐.๑๓๔	๐.๐๒	๗๙	๐.๐๓	๑๐.๐๐
รวม	๘๑๒.๖๙๙	๑๐๐	๒๔๙,๐๒๑	๑๐๐	๒.๐๑๒๕

ที่มา : ข้อมูลจากแบบจำลอง NAM, ข้อมูลจาก ศพท.สปค. และดัชนีผู้ผลิต (PPI) รายการสินค้าของกระทรวงพาณิชย์
หมายเหตุ : r หมายถึง ข้อมูลปรับปรุงย้อนหลัง

๑) ปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศปี ๒๕๕๙^๑ ในภาพรวมมีจำนวน ๘๑๒.๖๙๙ ล้านตันต่อปี ลดลงจากปริมาณ ๘๑๕.๑๘๙ ล้านตันในปี ๒๕๕๘^๑ โดยคิดเป็นอัตราการหดตัวร้อยละ ๐.๓๑ โดยการขนส่งสินค้าทางถนนมีสัดส่วนสูงสุด จำนวน ๗๐๖.๕๔๓ ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๔ ของปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมด สัดส่วนรองลงมา ได้แก่ ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศมีจำนวน ๙๔.๓๙๑ ล้านตันต่อปี ๑๑.๖๓๒ ล้านตันต่อปี และ ๐.๑๓๔ ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๑ ร้อยละ ๑.๔๓ และร้อยละ ๐.๐๒ ของปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมด ตามลำดับ

๒) การขนส่งสินค้าภายในประเทศ (ล้านตัน-กิโลเมตร) ปี ๒๕๕๙^๑ ในภาพรวมมีจำนวน ๒๔๙,๐๒๑ ล้านตัน-กิโลเมตร ลดลงจาก ๒๔๙,๘๙๘ ล้านตัน-กิโลเมตรในปี ๒๕๕๘^๑ โดยคิดเป็นอัตราการหดตัวร้อยละ ๐.๓๕ โดยเป็นการขนส่งสินค้าทางถนนมีสัดส่วนสูงสุดจำนวน ๒๒๙,๖๐๐ ล้านตัน-กิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ ของการขนส่งสินค้าทั้งหมด สัดส่วนรองลงมา ได้แก่ ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ มีจำนวน ๑๖,๖๗๑ ล้านตัน-กิโลเมตร ๒,๖๗๐ ล้านตัน-กิโลเมตร และ ๗๙ ล้านตัน-กิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๖๙ ร้อยละ ๑.๐๗ และร้อยละ ๐.๐๓ ของปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมด ตามลำดับ

๓) การเปรียบเทียบสัดส่วนการขนส่งสินค้าภายในประเทศปี ๒๕๕๙^๑ กับปี ๒๕๕๘^๑ พบว่าการขนส่งสินค้าทางถนนเปลี่ยนแปลงลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ ๙๒.๒๘ เป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ ทางน้ำเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๖.๖๒ เป็นร้อยละ ๖.๖๙ และทางรางเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ ๑.๐๖ เป็นร้อยละ ๑.๐๗ เนื่องจากในปี ๒๕๕๙^๑ แผนงาน/โครงการด้านคมนาคมขนส่งที่มุ่งให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสินค้ายังอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงทำให้การขนส่งสินค้าทางน้ำและทางรางเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่มากนัก